

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDÉKEN.

Egy évre — — 120 kor

Fél évre — — 60 kor

Egy negyed évre 30 kor

Egy hóra — — 10 kor

Nyitással közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlő
vessék palotájában.

TELEFON-SZÁM: 82.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.Közp. Kőszeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1919.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, október 30.

Judénics — az orosz
kormány feje.

Amsterdam. A Times szerint mind Kolcsak, mind Denikin elismerte Judénics tábornokot az orosz kormány fejéül. Judénics tábornoknak Londonba érkezett hivatalos képviselője kijelentette, hogy Oroszország felszabadítása után koalíciós kormányt fognak alakítani. Elsősorban azon lesznek, hogy nyugodtan lehessen választani demokrata szellemű alkotmányos gyűlést. Kolcsak, Judénics és Denikin tábornokoknak nem áll szándékában, hogy visszaállítsák a monarchiát, hanem inkább demokrata kormányformára törekcszenek.

A szenátor-jelöltek.

Tegnap tett le a szenátusi jelölések utolsó napja. A Román nemzeti párt annak idején Demján Aurél dr. aradi orvost jelölte szenátornak. Mivel a kitűzött határnapig más jelölés nem állítottak fel, Demján dr. az egyedüli jelölt és így megválasztása biztosra vehető.

Nagyhalmágyi Grofseoran Gyula tanítót. Borosjenőn pedig Hotoráú Jakab világi ügyvédet. A többi kerületekből még nem érkeztek be a jelölések.

Fedák Sárít igazolták.

Emlékeztetés, hogy a kommun bukása után egyes budapesti és bécsi lapok alaptalan hájszát indítottak Fedák Sári ellen. A lapok a művésznőt azzal vádolták, hogy a vörös hadsereg részére katonákat verbuvált, markotányosnó volt a tiszai vörös hadseregnél és hogy teljesen a kommun szolgálatába szegődött. Fedák Sári méltatlankodva utasította vissza ezeket a vádakát, tanukkal igazolta, hogy az egész proletárdiktatura alatt Bécsben volt és így a lapok híradása csak tendenciózus lehet. Friedrich István magyar miniszterelnök egy bizottságot delegált, amely a művésznő ügyét megvizsgálta és Fedák Sárít teljesen rehabilitálta. A művésznő a sok meg-hurcoltatás után ismét visszatért a Király-színházhoz, amely a János vitéz főszerepében lépteti fel a közönség kedvencét.

Clark tárgyalásai Budapesten.

(A hét végén megalakul a koncentrációs kabinet.)

Budapest. Sir George Clark pénteken Friedrich Istvánt fogadta, majd hosszabb tanácskozást folytatott Diamandi bukaresti román főmegbizzottal. A nap folyamán még gróf Sommsich József külügyminiszter látogatását fogadta és Pekár Gyulának is volt alkalma vele beszélni. Szombaton délelőtt Sir George Clark a szövetséges határnak katonai misszióinak vezetőinél tett látogatásokat, majd lakására térve, Rubinek Gyula földművelésügyi minisztert fogadta. Este Garami Ernő és Peidl Gyula voltak nála. A szociálista vezérek másfél órán keresztül fejtették ki előtte a helyzetről való véleményüket. Előadásukról Sir Clark jegyzeteket készített.

Vasárnap délelőtt Sir Clark Cerrutti olasz politikai megbizzott-nak, majd Zoltán Béla igazságügyminiszternek a látogatását fogadta. Hétfőn délelőtt Wekerle Sándor jelent meg nála, délután elsőnek gróf Andrássy Gyula, utána Hegedűs Loránt. Hegedűssel több mint egy óráig beszélt Sir Clark. Megkérdezte véleményét a kibontakozásról, majd információt kért tőle egyes politikusokról. Végezetül felkérte Hegedűst arra, hogy foglalja memorandumba mindazt, amit előszóval előadott s ami a kibontakozás útját meghatározza. Hegedűs távozása után Sir George Clark a Nemzeti Demokrata Polgári Párt vezetőit fogadta: Vázsonyi Vilmost, Bárzsy Istvánt, Ugron Gábort és Varjassy Lajost. A párt álláspontját Vázsonyi Vilmos fejtette ki, egyuttal memorandumot is adott át Sir Clarknak.

Keddre Heinrich Ferenc kapott meghívást és nagyatádi Szabó István. Szerdán Lovászy Mártont fogadja Sir Clark, azonkívül még négy-öt politikus fog kapni meghívást hozzá.

Politikai körökben a legnagyobb határozottsággal beszélnek Sir George Clark nyilatkozatáról, amely szerint az entente, amelynek ő teljhatalmu megbizzottja, ragaszkodik a koncentrációs kabinet eszméjéhez és egy demokratikus, liberális politika inaugurálását követeli. A válság minden valószínűség szerint e hét végén nyer megoldást. Akkorra várják az új kormány megszületését és az optimisták már kész miniszteri listát kolportálnak. Miniszterelnöknek Wlassich Gyulát emlegetik, minisztereknek pedig: Friedrich Istvánt, Huszár Károlyt, Pekár Gyulát, Heinrich Ferencet, Hegedűs Lorántot, Vázsonyi Vilmost, Ugron Gábort, nagyatádi Szabó Istvánt, Garami Ernőt és Peidl Gyulát.

Románia teljesíti az antant követeléseit.

(Mit tartalmaz az antant jegyzéke?)

Az Universul írja: Kormánykörökből nyert értesítéseink szerint a román kormány válasza az antant jegyzékére oly értelemben van megszerkesztve, hogy Románia elfogadja az antant követeléseit. Coanda tábornok Románia első delegátusa, aki holnap Párisba utazik, ilyen instrukciókat kapott.

Az Universul írja: A Romanimea szerint az antant kéri, hogy a csapatok lőítsék ki Magyarországot, mert az ország nem tudja élelmezni a megszálló sereget. 2. Románia képviseltesse magát abban a bizottságban, melyet a szövetségesek Budapestre küldenek, hogy meg vizsgálja azok panaszát, akiktől a katonaság rekvirált. Románia teljes hatáskörrel bíró delegátust nevez ki ebbe a bizottságba. 3. Ennek a bizottságnak joga lesz átvizsgálni az összes Magyarországból Romániába menő vonatokat és feltartóztatni azokat, melyek olyan rakományt tartalmaznak, amelyek nem rekvirálhatók el. 4. Románia visszaadja magyarországnak azokat a fegyvereket és municiót, amelyek szükségesek a magyar csendőrség megszervezéséhez. Hasonlóképpen a szövetségesek ebben a válaszjegyzékben kéri a német béke azonnali ratifikálását, még pedig királyi rendelettel.

Pogány József apja öngyilkos.

Budapest. Erzsébet-körut 17. számú ház egyik lakásában hétfőn délelőtt felakasztotta magát az ajtókilincsen Schwarz Vilmos, a Pesti Izraelita szentegylet alkalmazottja. Schwarz egy hatvan-négy éves öreg ur, Pogány Józsefnek, a hírhedt népbiztosnak volt apja és már régen hangoztatta, hogy nem éli túl az a szegénytelen lejáró csapást, amelyet fiának gaztettei reá mértek. A szentegylet néhány hét előtt elbocsátotta Schwarzot, aki egy őri-zellen pillanatot használt fel, hogy az életét elvegye magától.

Temesvárott bezűntették
a pénzülbélyegzést.

Temesvár. Dr. Cosma prefektus a következő rendeletet adta ki: A Consiliul Dirigent rendeletére való hivatkozással értesítetnek a temesvári pénzülbélyegzések, hogy a pénzülbélyegzési határidőnek három nappal való meghosszabbítására vonatkozó rendelet hatályon kívül helyeztetik. A bankok felszólítatnak, hogy a két-százalékos felülbélyegzés céljából befolyt pénzeket október 27-én, este hat órakor a jegyzékkel jelentésék be. Egyidejűleg értesítetnek a pénzülbélyegzések, hogy egy fél-től csupán tízezer koronáig fogadjanak el felülbélyegzésre bankjegyeket. Tízezer koronán felüli összegeknek a feltöltéltetlenül hatósági személyazonosság igazolvány kö-vetelendő.

A villamos áram halottja.

A Handl-féle Kossuth-utcai vasöntő gyárban ma reggel Haller István 15 éves tanuló a villamos-erővel hajtott gyalupadon dolgozott. Ekközben érintkezésbe jött az árammal, mely oly erős volt, hogy nyomban megölte a fiát. A helyszínen megjelent Odry Zoltán ügyeletes rendőrtiszt és Hecht Arnold dr. hatósági orvos, ki a beállott halált konstátálta. Ma délelőtt Odry Zoltán rendőrtiszt vezetésével egy bizottság ment ki a gyárba, amely megállapította, hogy a fiu haláláért nem terhel senkit a felelősség. A szerencsétlenül járt tanuló holttestét feiboncolják.

Művészet.

Fedora.

(Ropsis az aradi színházban.)

A hatásos, lelket megrázó drámai jelenetek mestere, az öreg Sardou tegnap este a Fedora című drámájával fakasztott könnyeket a nézők szeméből. Fedora az a szerep, amelyben excellálni lehet, amelyben annyi szépség, annyi drámai erő, az érzelmek oly változatos skálája rejlik, hogy a személyesítőt különös ambíciók vezéreltik.

Caige Böske, a tegnapi Fedora az volt, akinek Sardou megrajzolta. Hódító, elegáns, a gyűlölet és szerelem keveréke, a melaneholikus szláv külső alatt rejlé vulkanikus tűz. Caige Böske a szerelem és a gyűlölet megjatszásában mesterit alkotott. Az indulatok változása benne drámai erővel hatott. Egyik legragyogóbb sikere a tegnapi esti.

A partnert, a gyilkos Ipanoff Larist Forgács Sándor játszotta. A mit nyújtott, tiszta művészet. Drámai erő, nemes tűz volt a játékában, különösen az utolsó felvonás utolsó jelenetében hatott megrázóan a fájdalom érzetének megkapóan nemes kifejezésével. L. Kiss Mariaka a mindent unó, szerelemre szomjas grófnő passzív alakját ragyogó humorával, sokoldalú művészetével élővé varázsolta. A közönség a nyílt színen megtapsolta. Ungváry, Földes és Lugosi kisebb szerepekben jeleskedtek. Az előadás mintaszerű volt. Kár azonban, hogy a közönség nem érdeklődik a komoly szín darabok iránt. (Ky.)

* A társulat új tenoristája. Takács Mihály hétfőn lép először az aradi közönség elé. Tosca Cavara-dossaiját választotta bemutatkozásul, amely egyik legjobb szerepe a kiváló énekessel. Takács Mihály legutóbb a Budai Szinkörben játszott, ahol a fővárosi sajtó elismerését érdemelte ki. Helnap este a Svihákok reprizét kapjuk, az énekes személyzet legjobb erői játszanak Ziehrer pompás operettjében, amely kétségen kívül műborda darabja lesz a színháznak.

* Viorica Ursuleac hangversenye. A Kulturpalota nagytermében tegnap este tartotta egyetlen hangversenyét Viorica Ursuleac kisasszony, a zágrábi opera tagja nagy és megérdemelt siker mellett. A művész nő imponáns színpadi alak, exteriorje szinte predestinálja a drámai énekesnő szerepkörére. Hangja légy csengésű sötét színezetű mezzoszoprán, amely különösen az alsó fekvéseken érvényesül. Előadása biztos és stílusos. A művész nő néhány dalt és operarészletet adott elő. Az előbbieket nemcsak egyszerű előadása különösen tetszett. A zongora kíséretet Kaletzky Vilma látta el a töle megszokott diszkrét művészetével.

Goldist és Pop C. Istvánt visszahívják.

(Kilajul a kormányválság.)

Az *Izbanida* írja: Maniu Gyula, a nagyszabéni Kormányzótanács elnöke pénteken este Sinaiába érkezett, ahonnan azután Bukarestbe utazott. Nagyszabéniól érkezett egyének megerősítik azt a hírt, hogy a kormányzótanács ülésén határozatot hoztak egyértelműleg arra nézve, hogy Pop és Goldis erdélyi miniszterek, akik delegátusul voltak küldve a kormány mellé, vonuljanak vissza és térjenek vissza Erdélybe. Ez mutatja azt, hogy Erdély nem azonosítja magát a király által kinevezett kormány bel- és külpolitikájával.

Hétfőn délelőtt Maniu Bukarestbe érkezett Sinaiából. Azonnal megérkezése után érintkezésbe lépett a pártok vezetőivel, elsősorban Bratianuval. A liberális párt vezére előtt Maniu kijelentette, hogy mivel a jelenlegi kormányt a király hívta meg, addig nem tárgyal a helyzetéről, míg újrat nem deklarálják a kormányválságot. Most várják Vaida-Votvod megérkezését, amikor is a kormányzótanács újra összehívja és határozni fog véglegesen a kérdésben.

Károlyi Mihályné sirva figyelmeztette Andrássyt a forradalom közeledésére.

Budapest. Szerényi József báró, a Wekerle-Kormány volt kereskedelemügyi minisztere a *Pester Lloyd* vasárnapi számában rendkívül érdekesen mondja el az októberi forradalom előzményeit. A történelmi érdekességű cikkből közöljük az alábbiakat:

— Wekerle október 24-én audiencián jelent meg és beadta a kormány lemondását. Andrássy Gyula október 25-én este utazott Bécsbe. Ezen az éjjelen különös és érdekes események játszódtak le. Ugy félegy óra körül megszólalt dolgozószobám titkos miniszteri telefonja. Szurmay báró honvédelmi miniszter beszélt és arra kért, hogy azonnal menjek fel hozzá hivatalába. Néhány perc múlva ott voltam s nála találtam Wekerlét is. Szurmay a következőket mondotta:

— Andrássy Gyula mostohaleánya, Károlyi Mihály grófné ma este megjelent a pályaudvaron Andrássy elutazásánál és sirva mesélte nekik, hogy a forradalom ma éjszaka ki fog törni, erre nézve már meg is történt minden előkészület. Andrássy nyomban intézkedett. Budapestben hagyta Windischgraetz herceget, aki azonnal Szurmayhoz fordult. A honvédelmi miniszter megfelelő utasításokat adott a katonaságnak és rendőrségnek.

Szerényi ezután röviden ismerteti a következő napok eseményeit, majd kijelenti a nyilatkozat végén, hogy aki Magyarországon helyre akarja állítani a jog, az igazság és a rend uralmát, annak köve tennie kell Károlyi Mihálytól Kun Béláig az összes bűnösök könyörtelen megbüntetését és a jogfolytonosság helyreállítását. Végül arra hív fel mindenkit, hogy szakítson a pártpolitikával, s valamennyien egyesüljenek a munkának abban a pártjában, ahol csak egy jelszó lehet: Mindenki a fedélzetre.

A város nem utal ki élelmiszereket.

Naponta érkeznek megkeresések Vannay Gyula tanácsnokhoz úgy magánosok, mint hatóságok részéről aziránt, hogy a város utaljon ki különböző élelmiszereket nekik. Vannay tanácsnok ezúton tudatja a közönséggel, hogy a város közlekedési vállalata már feloszlott, a város semmit sem rendelkezik, tehát senki se forduljon a városhoz, hogy élelmiszereket utaljon ki. Tévedések elkerülése végett közli még a tanácsnok azt is, hogy a hatósági sátorban nem a hatóság árusít élelmiszereket, hanem egyeseknek megengedte az árusítását s a hatóság csupán felügyeletet gyakorol az árusításnál.

Kiliktják a piacról az árdragító kofákat.

A Petkovics-csoportnak tudomására jutott, hogy az aradi kofák minden reggel kimennek a Ferenc-térre, ahol a termelőktől maximált áron felül mindent összevásárolnak. Különösen a gyümölcsre vetik magukat a kofák és mire a közönség a Ferenc-térre jön vásárlás céljából, már nem kap semmit, mert a kofák mindent összevásároltak.

Petkovics Béla rendőrfelügyelő defektívvel ma reggel kimentek a piacra, ahol tetten értek több kofát, amint gyümölcsöt, de legfőként diót vásároltak össze maximális áron felül. Az öt korona nyolcvan fillérre maximált díért 10, sőt 16 koronát is adtak. A diót a kofáktól elkobozták és a hatósági bódében maximális áron árusítják ki. Bittner Róbert főkapitány kérni fogja a polgármestert, hogy a kofákat a piacról tiltassa ki.

* Megjelent a Figaró legújabb száma. A változatos tartalma és izléses kiállítású színházi újság mindenütt kapható.

* Weill Magda november hó 4-iki hegedűestélyének kimagasló száma, Frank Császár híres Sonátája lesz, melynek zongoraszólomát Masankor Böske zongoraművész nő fogja előadni.

Könyvtárnak, Estélyeket magas áron vesz Kerpel.

Csendőrség a nagyvásáron.

Bittner Róbert főkapitány ma feltérjesztésben arra kérte Robu János dr. polgármestert, hogy az országos vásár napjára boesásson a polgármester 20 esendőrt a rendelkezésére, akik Petkovics Béla rendőrfelügyelő alá lennének rendelve és az árúragítókat és kofákat tartanának vissza a vásártól. A polgármester átír majd a katonai parancsnoksághoz, amely a szükségelt csendőrlégénységet a rendőrség rendelkezésére bocsátja.

Magyar iskolát kérnek

a ségái magyarok.

175 ségái magyar szülő ma körvényt nyújtott be a városhoz, hogy a város állítson fel ségában egy magyar iskolát. Kérésüket azal indokolják, hogy ségában csak állami iskola van és ott románul tanítanak, ők pedig gyermekeiket magyarul akarják tanítani, amihez jegük van.

Murger utolsó szerelme

Párisban meghalt mostanában egy érdekes multu nő, Latrosse Anaide, aki arról volt nevezetes, hogy Murger-nek, a „Bohémélet” szerzőjének szívét dobogtatta meg. Murger tudvalevően magát rajzolta meg a „Bohémélet” Rodolphejában, Mimi alakját pedig Latrosse Anaideről másolta bájos regényében.

Valaha gyönyörű leány volt Anaide s Murger egész haláláig szerette és hű maradt hozzá. Viszont Anaide is haláláig híven ápolta szeretett költőjének kultuszát. Murger barátai és tisztelői gondoskodtak arról, hogy ne szenvedjen szükséget; hozzájuttatták egy kis antikvárius bolthoz, melynek természetesen ő volt a legnagyobb érdekessége. Az üzlet jól jövedelmezett s Murger Mimije, mire őszhajú, tisztos matrónává lett, egy kis vagyona is tett szert, melyből azután kényelmesen megélhetett. Haláláig gondoskotta Murger sírját. Minden évben január 28-án, Murger halála napján, rózsákkal volt telehíntve a sír. Latrosse Anaide áldozott ezekkel a rózsákkal régi szerelmének.

HIREK.

— **Hadhíról híretek.** A 18. román kir. hadosztály hadbírósgától. Fentnevezett bíróság a következő híreket hozta meg: 1. Reisz Rudolf kereskedő, karánsebesi lakos a 21. és 25. sz. rendelkezésbe ütköző vétés miatt 2 évi börtönre és 5000 lei pénzbüntetésre. 2. Tóth György kereskedő, orosházi lakos az erdélyi hadsergőparancsnokság 3. sz. módosított rendelkezésbe ütköző vétés miatt 3 évi börtönre és 7000 lei pénzbüntetésre. 3. Fekőcs Imre gazdálkodó endrődi lakos az erdélyi hadsergőparancsnokság 3. sz. módosított rendelkezésbe ütköző vétés miatt 15 napi börtönre és 20 kor. pénzbüntetésre. 4. Győri József cipészegéd nagyváradi lakos kémkedés büntetése miatt 2 évi börtönre ítéltetett el. A 18. román kir. hadosztály Hadbírósga. Békéssaba, 1919. okt. 22. Kapitány Dr. Pescaria, román királyi biztos, hadnagy Rosescu, jegyző.

— **Mozit a Moszóczy-telepen.** Kovács János és Hoffmann Imre aradi lakosok arra kérték a várost, hogy engedje meg Moszóczy-telepi telekükön egy mozi létesítését. Az építészeti bizottság tegnap tárgyalta ezt az ügyet és mivel a kérelmezők nem tudják igazolni, hogy a mozi jog az övéké, az építészeti bizottság kiadta az ügyet a rendőrkapitányi hivatalnak, hogy puhatolja ki, van-e a kérelmezőknek joguk egy mozi felállítására.

— **A városi prefektusi hivatal** ezúton szólítja fel ismételtelen a közönséget, hogy oda nem tartozó ügyekkel ne zavarja a prefektura munkáját. A prefektura csak kimondottan városi ügyekben áll a közönség rendelkezésére a hivatalos órák alatt.

— **A polgári leányiskola ének-tanárnője.** Arad város polgármestere mint iskolaszéki elnök az aradi polgári leányiskola ének-tanárjává 1919. évi november hó 1-től kezdve Sztojka Anna művészi oklevéllel képesített operatőri tanfolyamot végzett, ezidőszakra az aradi zenekari ének-tanárnőjét nevezte ki.

— **A burgonya ára.** Az ár-megállapító-bizottság az emberi táplálkozásra alkalmas burgonya árát kg.-ként 90 fillérben állapította meg.

— **Be kell szolgáltatni a fegyverviselési engedélyeket.** A városi prefektura ezúton szólítja fel mind azokat, akiknek fegyverviselési engedélyük van, hogy azokat haladéktalanul nyújtsák be a térszolgálati bizottsághoz láttaozás miatt. Akik ezt nem teszik meg, azoknak a fegyverviselési engedélyük érvénytelen.

Tíz százalékos kereseti adó a munkásságra

Az aradi pénzügyigazgatóság legutóbbi rendeletével adóff ki, a mely arról intézkedett, hogy a szakmunkások, akik havi bért kapják a fizetéseiket, havi bérként fizessék adóikat. Ez az adó a kereset 10—12 százalékát teszi ki, amely adó a munkaadó a munkabér kifizetése alkalmával levonni köteles.

Az adófizetésnek ezt a módját eddig a szabó, cipész és borbély-szolgálatokra terjesztették ki, akiknek a keresményeit legutóbb kollektív szerződés útján rendezték. Minden munkás hetikeresménye után átlag 50—60 korona adó vonatkozik rá. A pénzügyigazgatóság arra kötelezte a munkaadókat, hogy ezt a magas kereseti adót májusig visszamenőleg vonják le. A munkásságnak keresetének jórészt adó címen az államnak oda kellene fizetnie.

Egy cipőfelsőrész készítőnél alkalmazott tűzőlány 260 koronás heti keresete után 71 koronát kell a munkaadónak levonni, mert májusig visszamenőleg 851 korona tartozás mutatkozik a munkásleány terhére. A munkaadó szigorú kötelessége a heti adó levonni.

Ausztria két hónapon belül megkapja a nyugati magyar megyéket.

Bécs. Az ausztriai német védőegylet által egybehívott nagygyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amely újólag felszólítja a Kormányt, hogy haladéktalanul szállja meg Nyugatmagyarországnak Ausztriára eső nemellakta vidékét.

A gyűlés küldöttségét menesztett dr. Renner kancellárhoz, aki kijelentette, hogy fontos külpolitikai okokból ezidőszakra nem lehet gondolni egy esetleges bemosztásra Nyugatmagyarországra. Megvan a lehetőség arra, hogy diplomáciai úton megszerezzük Nyugatmagyarország német földjét. Tudjuk azt is, hogy a magyar propagandának az Ausztriához való csatlakozás ellen irányuló minden eszköze eredménytelen marad és hogy ez országrészt legrövidebb időn belül átveheti Ausztria.

Cunningham ezredes kijelentette a kancellár előtt, hogy Magyarország el fogja fogadni, mert el kell fogadnia az eléje terjesztett békeszerződést, amely az új magyar államtól elválasztja Német-Nyugatmagyarországot és azt Ausztriához csatolja. Arra az időpontra nézve, hogy mikor jut majd Nyugatmagyarország ténylegesen Ausztria birtokába, a kancellár kijelentette, hogy ez egy-két hónapon belül fog bekövetkezni.

Az aradi rendőrség létszáma — 344 lesz.

A nagyszabedű kormányzó-tanács a hivatalos lapban közölt rendelkezéssel az aradi rendőrséget a temesvári rendőrprefektúra alá rendelte, amelynek főnökévé Liuba Valért nevezte ki.

A rendelet szerint az aradi rendőrségen a következő tisztviselők lesznek: egy a VII., három a VIII., két a IX. fizetési osztályba sorozott rendőrségi tisztviselő, két rendőrfogalmazó, 16 titkos rendőr, 16 irodalmi kezelő-tisztviselő, tíz rendőrtiszt, husz rendőrtiszt, 250 rendőr és 16 irodaszolga. Az egész rendőrség személyzete 344 ember lesz.

A rendőrség embereinek ugyanaz lesz a fizetésük, mint a hasonló fizetési osztályban levő állami tisztviselőké, de még külön 20 százalék rendőri szolgálati pótlékot kapnak.

Megegyezés a vendéglősök és pincérek között.

A kávéosok, vendéglősök és pincérek kiküldöttjei tegnap délután újból megjelentek Szilágyi László dr. rendőrkapitány előtt, hogy az új kollektív szerződés ügyében folytassák a tárgyalásokat. Szilágyi dr. közölte a vendéglősök és kávéosokkal, hogy az ár-megállapító-bizottság a kért arányban jelezte a kávé és a literes borok árát, de csak arra az esetre, ha a munkáltatók megegyezésre tudnak jutni alkalmazottjaikkal.

A kávéosok megbízottai kijelentették, hogy az engedélyezett ár emelés folytán hajlandók a pincéreknek a heti 50 korona bér helyett száz koronát, a vendéglősök pedig 20 korona helyett 40 korona heti bért hajlandók fizetni, míg a százalékos részesedés a régi marad. A pincérek megbízottai elfogadták az ajánlatot, így a megegyezés létrejött és az új kollektív szerződés november 1-én léptébe.

— **Igazgató-választás az „Aradana” banknál.** Az „Aradana” bank igazgatósága f. hó 26-án tartott ülésén vezérigazgatónak Moldován Jánost, a „Victoria” takarékpénztár főtisztviselőjét — választotta meg. Moldován János a román körökben széles ismerettségnek örvend, 25 éven át működött a „Victoria” banknál és egyike azon faktoroknak, akik teljes odaadással működtek az intézet fölvirágzása érdekében. Az igazgató-választás nagyon szerencsés volt, amennyiben Moldován János a bankügyletek egyik jó ismerője, aki aktivitása alatt számos tanujelét adta szaktudásának. A „Solidaritatea” bank-egyesület revizora lévén, alkalmas volt közelről megismerni Erdély valamennyi román bankját.

— **Kérelmi Elhunyt szeretteinknek Halottak napjára virágot vittünk, mécseseket gyújtottunk eddig. Kegyeletes érzésünket fordítsuk mert az élők nyomorának enyhítésére és váltsuk meg a virágot, és világítást adományainkkal a Követelmi Hivatalban.** (Perényi-u. 20.)

— **Eljegyzések.** Törökszentmiklósi Szűcs Erzsike és Velics Jenő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Földes Miska az aradi Városi színház tagja és Árpád Irénke jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Ingyenes munkaközvetítés.** A hatósági munkaközvetítő (Szt. István-u. 2.) heti kimutatása szerint alkalmazást kaphatnak asztalos, bádogos, cipész, faesztérgályos, kádár, kerékgyártó, kovács, mészáros, férfi és női szabómunkások, fehérmű varrónő, háztartásbeli alkalmazottak és kocsisok. — Alkalmazást keres 63 ipari szakmunkás, 18 kereskedelmi alkalmazott és magántisztviselő. — Igen előnyös feltételek mellett helyezhetőek el tanoncok különböző ipari szakmákban és a kereskedelem egyes ágaiban.

Szerelemi dráma a temetőben.

Ma reggel arról értesítették a rendőrséget, hogy a felsőtemetőben a sírek között egy férfi és női holttestet találtak, amelyek a felsőtemető halottas házába szállítottak. A rendőrség részéről Vidóky Gusztáv rendőrfogalmazó ment ki a helyszínre és megállapította, hogy a férfi Klein Lajos építész rajzoló, a nő pedig Szemlakán Mária mikelakai asszony. Revolverrel követték el öngyilkosságukat. Azért menekültek a halálba, mert nem lehettek egymásé, az asszony ura ugyanis nem egyezett bele a válásba. Tegnap bajtettek Aradra, elbucsztak ismerőseiktől. Többé nem tértek haza s ma reggel holtan találtak őket a temetőben.

Kivonat az erdélyi csapatok parancsnokságának 21. és 25. számú (módosított) rendeletéből:

I. Mint a rendeletek megszerzői fognak tekintetni:

a) azok, akik nem rosszhiszeműleg nyilvános helységeken, állomásokon, vonatokon, utcákon, stb. a hadműveletekre, a csapatok helyzetére és elhelyezésére, a katonai hatóságok rendelkezéseire vagy a román hadsereg bármilyen kérdésére vonatkozólag valódi, vagy kárpótló híreket, vagy véleményeket közölnek, terjesztenek, magyarázatokkal kísérik.

b) E bűncselekmény felett a hadbíróság fog itélkezni és előzetesen egy évig terjedő elzárással és 2000 leig terjedő büntetéssel fogja büntetni, amennyiben pedig a feletti cselekményeket kémkedés, vagy árulás céljából követik el, a büntetőtörvénykönyvben háború idejére előírt büntetéseket fogja alkalmazni.

MOZI.

Uj műsor az Apollóban és Urániában. A vörös boszorkány első részének bemutatása a legteljesebb sikert hozta az Apollónak és az Urániának. A változatososság kedvéért a második rész bemutatása előtt orvörtörtől kezdve más műsort vetít a két moziház. Az Apollóban Májusi hervadás című megkapóan hangulatos dráma kerül bemutatásra, az Urániában pedig az érdekesítően izgalmas regényes film, az "Arabella" van műsoron. Mind a két film a szezon legszenzációsabb slágerei közé tartozik. Az Apollóban Pola Negri, a kedvelt moziszínésznő játssza a főszerepet.

Aradi Nemzeti Színház.

Ma, 30-án:

Sztambul rózsája.

APOLLO URANIA.

Ma, 30-án:

Májusi hervadás. Arabella.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF felel.

NYILTÉR.

Asz szep rovat alatt közzétettéert nem vállalunk felelőseget.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Boros Béni-tér 23. sz. (az udvarban) angol és francia női divat-teremtő nyitottam, hol is a legmodernebb kivitelű, mindennemű női ruhák a legméltányosabb árért készíttetnek. Szives pártfogást kér:

Tisztelettel:

Juhász Mária.

Apró hirdetések.

Levelezés.

FIATAL hölgy ismeretséget keresem, akinek sajtó lakása van. Leveleket "Express" Hívtér-u. 12., "Doktor" jellegre kérem. 9554

Alkalmazás.

TISZTESÉGES ügyes mindenes azonnal vagy nov. 1-re jó fizetéssel felvételt. Baththányi-u. 28. I em. 900

NEVEZÉSRE, név gyógyszerész segéd, gyógyszerárban szakszerűs remán és német nyelv tudással, helyben vagy vidéken állást keres. Ajánlatot és újság kiadójába "Nem okleveles" jellegre kér. 6183

DEUTSCHES FRAÜLCHIN sucht Tagesstelle. Bitte Adressen in der Administration abgeben. 6189

HET EVES KISLENYOMHOZ okleveles tanítást nevelőnevelő keresek, ki a második osztályból is előkészíti. Cím a kiadóban. 6606

ÜGYNÖKÖK felvételnek, fix és számlára. Braun, Aestales S.-u. 2. 6188

ALLAST KERES 30 éves német máriológus könyvelő, perfect magyar és német levelező 12 évi gyakorlattal. "Hátsórendű munkakeres" jellegre, ajánlatokat a lap kiadójába kér. 6190

SZOPTATOS DADANAK ajánlkozom uridához. Cím Szék, Part-u. 18. sz. 6202

IRODAI alkalmazást keres perfect magyar és románul tudó gépíró. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9608

MINDENES főszabó jó fizetéssel felvételt. Vácony-utca 11a. 6148

SZOPTATOS DADA keresetnek. Cím megtehető Mandl papírkereskedésben, Boros Béni-tér 15. 9651

ÜGYES FÉHÉRVARRÓNOK magas fizetéssel felvételt. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9607

Lakás.

KÜLÖNBÉJÁRATU bútorozott szoba keresetnek magányos nő részére. Cím: Wallinger hirdetőjében, Lázár-utca. 9608

Vétel és eladás.

HASZNALT BUTOROK és 2 fürdőkád eladó. Jászai (Herceg-ut 17. sz. 6183

ELADÓ egy 5 léteres tűzfűtőszelvény gép. Arad, Nagy Sándor-utca 6. 9608

ELADÓ szalon garnitúra 1 divány, 4 szék, 1 asztal. Dessewffy-u. 11. 6190

ELADÓ egy 8 léteres esztélgarnitúra új szőnyeggel, rezerva tengelyekkel. Cím Smeke István, Arad-Gáj, Temető-u. 2. szám. 6192

EGY AJTÓS rehasznaköny és egy rövid zongora eladó. Cím Aradi Fűrészgáránál, Schrecker-né. 6198

TÖLGYFA ebédlő és több berendezési tárgy eladó. Megtekinthető d. e. 1/12. d. u. 4-5. Bohus-palota 2 kapu, I. e. 6196

ELADÓ férfi női nagy kabát és egy rövid férfi hosszú kabát és egy rend ruha. Kálló Béla, Dierzentanna, utca 205. 9668

LEGJOBB GUMIÖVSEZEREKET ajánl Dr. Földes és Haks gyógyszerészek Arad. 8850

60% TŰZELŐ ANYAG MESTAKARI-TAS érhető el a szab. költségű fűtőszerekkel. Felzereli Pék István lakatos, Flórián-u. 40. 6888

100 DARAB SÜLDÖT vásárol Szekeres állatorvos, Temesvár-Ev. Emmausz-utca 2. 6144

Amíg a készlet tart! Zománcozott bádogedények

Kohn József bádogosnál Arad, Baththány-utca 32.

CIPÓKRÉMET, bőrcél gyártmányt ajánl Färber Lajos. 6119

EGY angol férfi iróasztal angol fiákkal eladó. Rákóczi-u. 26. 6148

BORSZIVATTYU, különböző berendezési cikkek kaphatók az Aradi kereskedelmi és áruforgalmi részvénytársaságnál (Ipár és Népbank). 6157

ÉPÜLETFÁ, ajtók, ablakok, csereppel fedett szim eladók. Farkas-utca 2., Radnai-ut mellett. 9407

ÉSZ elított, 61-hat mm. elosón eladó. Farkas-u. 8., Radnai-ut mellett. 9606

FORRASZTÓ lámpát megvételre keresünk. Ajánlatot a kiadóra kérünk. 6000

Ingatlan.

ARANYKÉZ-u. 14. számú ház eladó. Erdőküldői Purgly Lajos-utca 127. 6115

KISEBB magánlakást keresek megvételre. Cím a kiadóban. 6194

UJMIKELAKAN, Kráyer Miklós-utca 14. számú ház eladó. 9651

MAZHANHAZ 4 szobás lakással és melléképítményekkel, 8 lé részére állítható, kőszínnel, továbbá egy gyári előkötés alkalmas nagy műhely épülettel, nagy kővezetett udvarral, jutányos áron eladó. Bővebbet Kálmán János-utca 12., föld-ásint. 6201

HÁZ nagy udvarral és gazdasági épületekkel, a Józsefváros közepén, villamostól egy percre. Többször, nagyobb műhely, vagy fuvarozási vállalat részére különösen alkalmas, azonnal beköltözhető lakással eladó. Rendkívül kedvező tőke befektetés. Bővebbet Aszód Lajos Temesvár-Józsefváros. Pályaudvar-ut 4., II. s. 6143

Üzletek.

JÓFORGALMU vendéglő és szálloda vidéken azonnal bérbeadó. Maniu Demeter, Brád, Hunyadm. 6195

Oktatás.

REICHSDEUTSCHE sucht Tagesstelle zu Kindera. Adressen bitte abgeben Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9607

OLASZ ÓRAKAT adék háznál. Cimeket a kiadóra kérek. 6198

KÉPZŐMŰVÉSZETI akadémiát végzett festőművész órákat ad háznál. Cimeket a kiadóra kér. 6187

KEZDŐK hegedű oktatást nyerhetnek. Cím a kiadói hivatalban. 6190

Különbéle.

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvevő Wallinger István Aradi hirdetésfelvételi irodája Deák F.-u. 10. (Lázár Vilmos-utcai oldalon), Klein I. hirdetői és hírlap irodája Zrínyi-u., "Reclam" hirdetésfelvételi és reklámozási vállalat Urbán Iván-u. 25., "Express" hirdetői iroda Eötvös-u. 12., Messenger-boy irodája és Mandl Boros Béni-tér 15. szám alatti papírüzlete.

Sertés betegségek elleni szer, "Suo" kapható Wajdits gyógyszerárban

1/4 Kg. 8 korona 4177 József főherceg-ut 11.

Durva, érdes,

megbaranyít kezelt pár nap alatt romba hoz, fehérre, simává tesz

R.º A. közfinanszírozás. Zairoz éjleire... 15 korona 9478 Szécsen nappalra... 20 korona

Készíti: Beksnyay gyógyszerár. Vezetője: Asmány Gyula gyógyszerész. Arad, Székácság-tér és Eötvös-utca sark.

nygy válassz-tékban, maxi máltis áron

6151

Bérbeadó kisbirtok!

Arad határában azonnal bérbeadó 45 holdas kisbirtok a hozzá való gazda és béres lakással, további egyéb gazdasági épületekkel és felszereléssel együtt. 9608

Bővebbet: Wallinger István hirdető és adásvételt közvetítő irodájában, Lázár-utca a Földes-palota kapujával szemben.

Berkereskedők és szállóbirók sorak szives figyeimében. 9641

Allandó nagy hordókban minden nagy-raktár bérbeadásában kapható

Ungár József ARAD, Varjassy Lajos-u. 39.

Kereskedők!

Nagy mennyiségű rövid és szövőtáru árakat. 6196

Krámer Sándorhoz Forray-utca. (Hunyadi-palota)

Gyors és megbízható „Adria“

kálmefestő, vegytisztító és gőzmosó, 48 óra alatt bármilyen színnel, akadály nélkül fest. Legjobb tisztító és mosógép: Szarvas-utca 8. Gyűjtőtelepek: Forray-utca, román-épület és Weitzer János-utca, Minorita-palota. 5878 Gyász esetekben azonnal.

Mindenki saját maga készítheti el a legdivatosabb ruhát vagy kosztümjét, ha a hozzá való szabásmintákat

nálam szerzi be. Bármely alkalmi. béni, vagy egyéb toalettkészítési szabásminták a legújabb párisi és bécsi modellek után jutányos árért kaphatók - Pücs és bárszónyvasalást jutányos árért hozzávaló gépeken szintén elvállal. 9583

Jáker József modell női ruha készítő. Weitzer-utca 2. (Minorita-palota)

Értesítés!

Ugy a n. é. közönség, mint rendeléim szives tudomására szóm, hogy cégem kötelekbe társul Csillag János belépett s így ezután mindketten szakmá-unk legjavával arra fogunk törekedni, hogy nagybecsű pártfogóink megelégedését továbbra is kiérdemeljük. Történés és izlése munka, olcsó árak, a mi jelzésünk!

Női, férfi és gyermekcipők, továbbá cipő-felsőrészek jutányos árért készülnék. További szives pártfogást kér: Kátyás Lajos. Ezentul: Kátyás és Csillag utca 46. és női cipészek Kálmán János-utca 46. 6004

Kálmán H. Hugó

Textiláru nagykereskedése

Arad Andrassy-tér 8.

(Minorita templommal szemben)

Allandó raktár barcne flanel, schiffon, vászon, sepfirek és mindennemű textil árukban 9606

Csak viszonteladó kereskedők részére.